

Finanssivalvonnan selvitys jälleenvakuutuksista

matemaatikko Iiro Marttila

Jälleenvakuutus – ajankohtainen valvontateema

Vahinkovakuutusyhtiöiden jälleenvakuutusjärjestelyt ovat olleet Finanssivalvonnan syväanalyysin kohteena vuoden 2024 aikana.

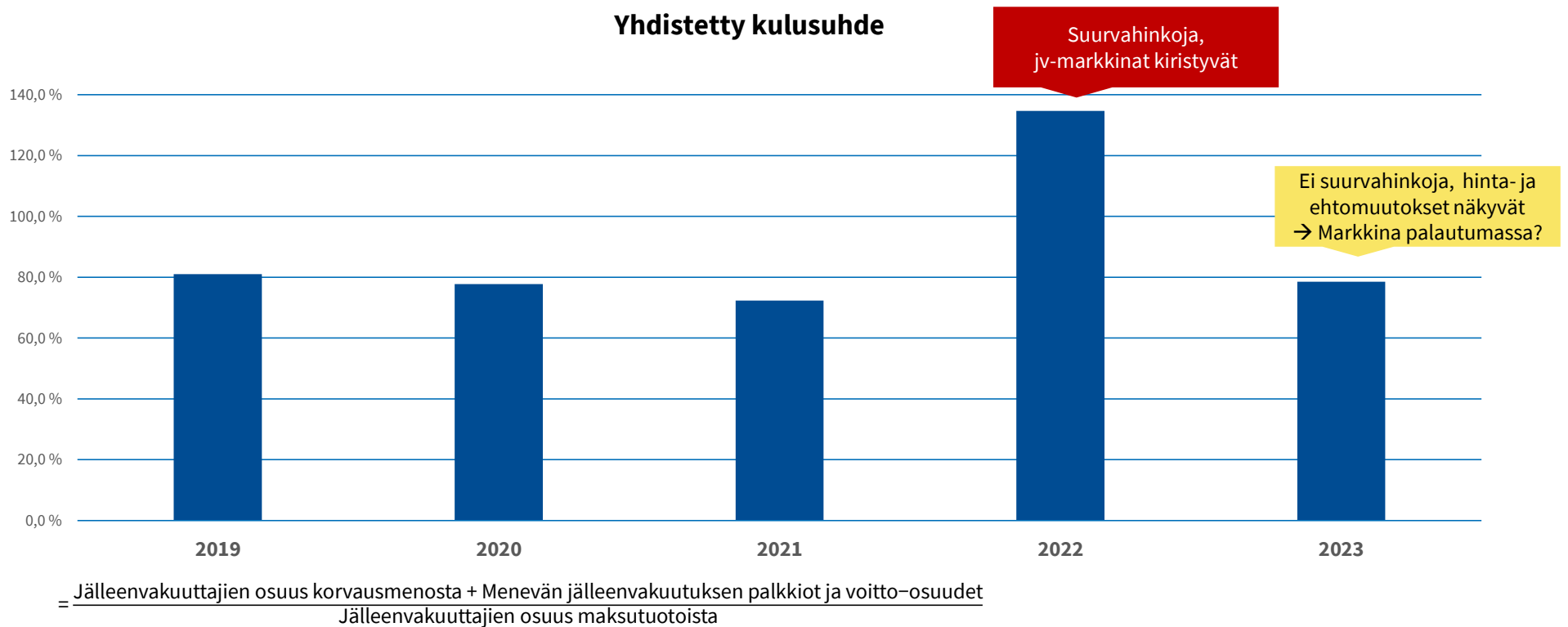
- Selvityksen pohjalla havainnot riskienvähentämisvaikutusten ja vastapuoliriskin laskennasta sekä jv-markkinan kiristymisestä.
- Selvityksessä on arvioitu mm. jv-järjestelyjen rakenteita, riskiä vähentäviä ominaisuuksia ja tehokkuuksia sekä vakavaraisuuslaskennan oikeellisuutta.

Jälleenvakuutus – ajankohtainen valvontateema

- Markkinat ovat kohdanneet haasteita viime vuosien aikana
 - mm. koronapandemia, ilmastonmuutos ja ESG, geopoliittisen riskit, korkojen ja inflaation nousu sekä suuria palovahinkoja ja luonnonkatastrofeja.
- Jälleenvakuutusmarkkinat ovat kiristyneet ja kapasiteetti on pienentynyt.
 - Mm. jv-hinnat ja omavastuut nousseet, sopimusehdot ja tarjonta muuttuneet, sekä datavaatimukset tiukentuneet.
- Jälleenvakuutusmarkkinoiden kiristymisestä on seurannut vaikutuksia ensivakuuttamiseen
- Muutokset voivat johtaa perusteriskin kasvuun.
 - Riski sille, että riskienvähentämismenetelmän kattama riski ei vastaa vakuutusyhtiön ottamaa riskiä.
- Riskienvähentämistekniikat tulevat olemaan EIOPAn valvonnan prioriteettina vuonna 2025.
 - Hyvä huomata EIOPAn julkaisut riskienvähentämistekniikoiden käytöstä (2021) ja kolmansien maiden jälleenvakuuttajien valvonnasta (2024).

Menevän jälleenvakuutuksen tulos – sykli jälleenvakuutusmarkkinoilla

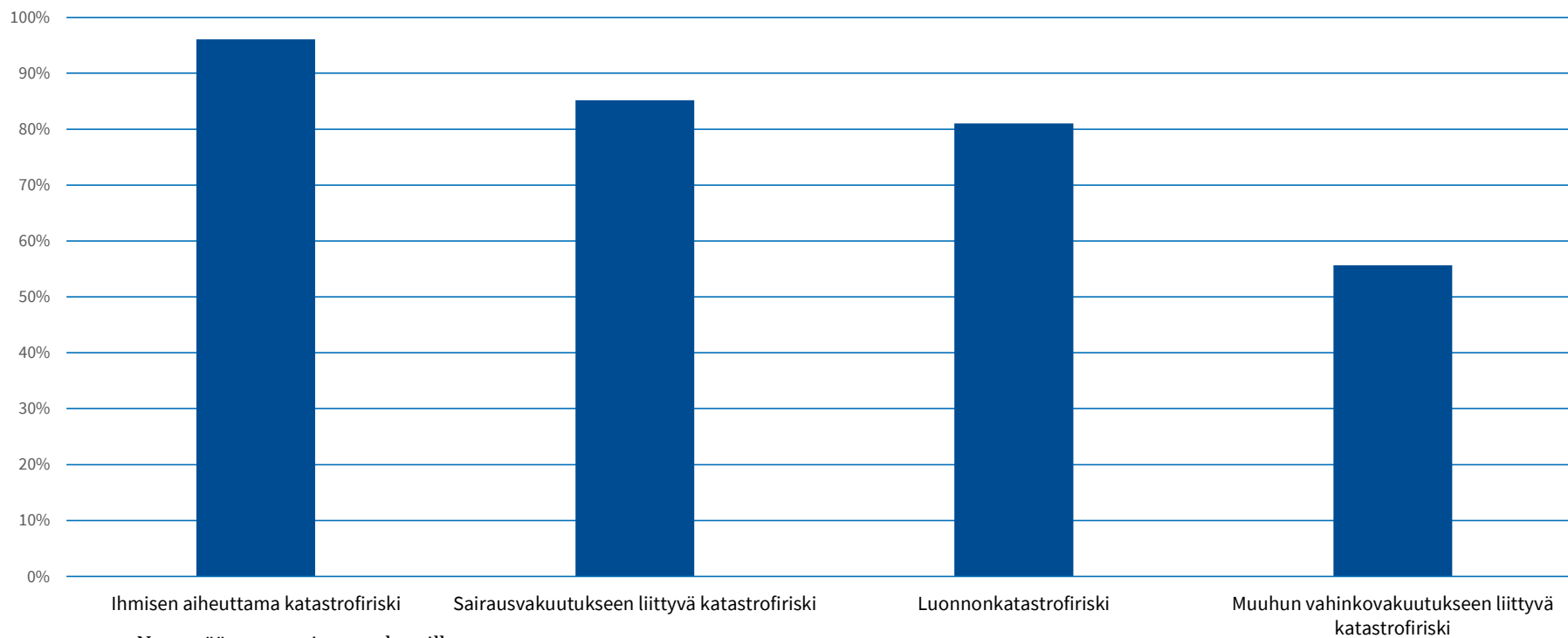
Riskienvähentämistekniikoiden huomioiminen vakavaraisuuslaskennassa

SII DA 10 Jakso

- Yhtiön jälleenvakuutusjärjestelyt huomioidaan pääomavaatimuksen laskennassa, kuitenkin vain delegoidun asetuksen kriteerien täytyessä.
 - Mikäli ehdot eivät täyty, riskienvähentämistekniikkaa ei tule huomioida (täysimääräisenä) pääomavaatimuksen laskennassa.
- Järjestelyjen tulee olla lainvoimaisia ja täytäntöönpanokelpoisia, tehokkaita, eikä niiden riskiä vähentävää vaikutusta tule huomioida moninkertaisesti.
- Sopimusjärjestelyillä on varmistettava, että suojan laajuus ja riskinsiirto on selvästi määritelty ja kiistaton.
 - Onko sopimusehtoja, jotka haittaavat riskin tosiasiallista siirtymistä?
- Vähintään seuraavan 12 kk. ajan voimassa olevat järjestelyt voidaan huomioida täysimääräisesti. Tätä lyhyemmät sopimukset huomioidaan suhteessa jäljellä olevan voimassaoloajan pituuteen.
 - Mikäli päättyvä järjestely on markkinatilanne ja aiempi historia huomioiden tarkoitus korvata samankaltaisella järjestelyllä, riskinvähentämisvaikutus voidaan ehtojen täytyessä huomioida täysimääräisenä.
- Vastapuolena toimivan jälleenvakuutusyhtiön on oltava joko:
 - SII-vakavaraisuuskehikkoa noudattava vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiö,
 - sellaisen kolmannen maan vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiö, jonka vakavaraisuussäätelyn katsotaan olevan ekvivalentti SII-vakavaraisuuskehikon kanssa, tai
 - sellainen ei-ekvivalentti kolmannen maan vakuutus- tai jälleenvakuutusyhtiö, jonka SII-mukainen luottoluokka (*credit quality step*) on 3 tai parempi.

Riskienvähentämistekniikat pienentävät merkittävästi katastrofiriskien pääomavaatimuksia

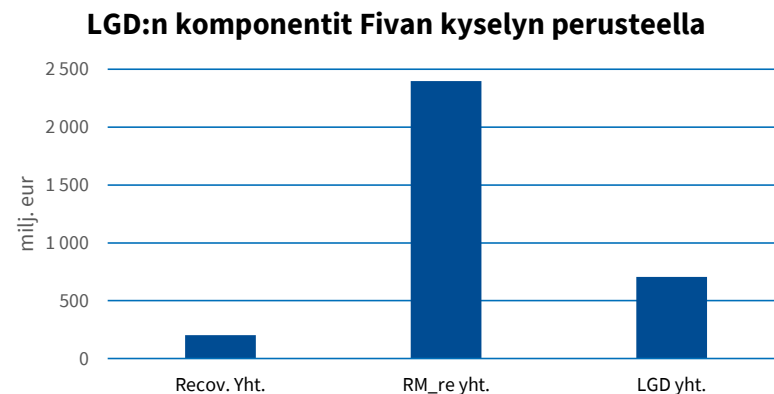
Riskienvähentämistekniikoiden vaikutus katastrofiriskien pääomavaatimuksiin

$$= 100\% - \frac{\text{Nettopääomavaatimus sektorilla}}{\text{Bruttopääomavaatimus sektorilla}}$$

Jälleenvakuuttamisen riskienvähentämisvaikutuksen tulee näkyä vastapuoliriskin kasvuna

- Vastapuoliriskissä jälleenvakuuttajan tappio-osuus (*Loss Given Default, LGD*) lasketaan (useimmiten) kaavalla $LGD = 50\% * Recoverables + 25\% * RM_{re}$.
 - *Recoverables* tarkoittaa parasta estimaattia jälleenvakuuttajan saamisista.
 - RM_{re} tarkoittaa jälleenvakuuttajan jälleenvakuutusjärjestelyjen riskiä vähentävää vaikutusta.
- Fivan alkuvuodesta toteuttaman riskimitigaatiokyselyn perusteella RM-komponentti on yhteensä sektorilla noin kymmenkertainen saamisten parhaaseen estimaattiin nähden.

Jälleenvakuutusjärjestelyjen arvioiminen on jatkuva prosessi

- Jälleenvakuutusjärjestelyjen riskienvähentämisvaikutusten arvioimiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota markkinoiden / sopimusten muuttuessa.
- Aktuaaritoimen jälleenvakuutuslausunnossa tulisi huomioida muutokset jälleenvakuutusjärjestelyissä ja arvioida erityisesti riskiä merkittävästi siirtävien järjestelyjen sopivuutta ja tehokkuutta.
 - Vakavaraisuuslaskennan RM-laskennan tulisi lähteä jälleenvakuutusjärjestelyjen tasolta.
- ORSAssa tulisi arvioida jälleenvakuutusjärjestelyjen vaikutusta (vähintäänkin) yhtiön kokonaisriskiprofiiliin, standardikaavan soveltuvuuden ja kokonaispääomavaatimuksen näkökulmasta.
- Jälleenvakuutus sopimukset ovat teknisiä ja yksityiskohtaisia → sopimusten riskienvähentämisvaikutusten arvioiminen vaatii ensi- ja jälleenvakuuttamisen asiantuntijoiden, juristien, aktuaaritoimen sekä riskienhallinnan yhteistyötä.